

Delavski voditelji o položaju - S konvencije D. S. D.

NASVETI ODLIČNIH DELAVSKIH VODITELJEV, KAKO
BI SE NAŠLA PRAVA ODPOMOČ DANAŠNJI
PRESIJI IN BREZPOSEL NOSTI. — KRAJŠI DELAVNI
ČAS IN VEČJE PLAČE STA EDINA PRIPOMOČKA.

Vsakemu povprečnemu človeku je danes že jasno, da stanje, kakoršno vlada zdaj med delavci, dosega že mero skrajnosti in se nikakor ne more vleči v nedoglednost. Armade brezposelnih, njih stradalajoče družine, nezadostne plače, kjer se še vzdržuje delna zaposlitev — vse to kriči po takojšnji, temeljiti remeduri in predurčenju. Sestavljajo se sicer razne komisije, ki naj zadeve preiskujejo in objavljajo poročila, sprejemajo se razni zakonski predlogi, ki naj bi odpomogli brezposelnosti in jo zavezili, a vse to delo nima in ni pokazalo do zdaj uspeha. Skrbno se namreč gospodje ogibljuje, da bi sklenili kaj takega, kjer bi bili kapitalisti močnejši primorani, vzeti kako žrvtev nase. Za nasvete, ki prihajajo iz delavskih vrst, ki pa bi v resnici odpomogli v današnji depresiji in odpomogli delavstvu enako, taki nasveti delavce odmeva, ker bi pač kapitalistom ne pomnožili dobička.

Pretekli ponedeljek, na Delavski dan, so po raznih krajih odlični delavski voditelji objavili današnje razmere v svojih govorih in tudi navedli svoja mnenja za odpomog. Tako se je Frank Morrison, tajnik ameriške delavske federacije izrazil v Baltimore, Md., da je neizogibno potrebno, da se uvede splošni petdnevni delavni teden, dalje tudi krajše ure, večje plače, odprava otroškega dela in ustanovitev starostne pokojnine. Današnja doba strojev na vsak način zahteva krajši delovni čas, kajti hitro delo ustvarja nadprodukcijo in ta povzroča brezposelnost. Podobno se je izrazil tudi G. L. Berry, predsednik mednarodne tiskarske unije, dom je Wm. Green, predsednik delavske federacije, posegel še dalje in naravnost imenoval zločince tiste industrijske in člane vlade, ki s svojo brezbrzičnostjo povzročajo, da se širi po deželi uničujoči učinki brezposelnosti.

FRANCIJA IZGNALA HEARSTA

Pariz, Francija. — Wm. R. Hearst, znani ameriški založnik, ki lastuje tudi več časopisov, je dobil pretekli ponedeljek od francoske vlade ukaz, da se nemudoma izseli iz Francije, kjer se je nahajal že več mesecev. Hearst je uro pozneje odpotoval v London.

Kot vzrok za izgon navaja francosko zunanje ministerstvo Hearstovo Franciji skrajno sovražno mišljenje, katerega izražajo v vseh svojih spisih in člankih. Ako se že ne more vzdržati, da bi Francije ne napadal, ne bo tega delal vsaj na francoskih tleh. — Kakor se je Hearst izrazil, so vsi francoski vladni uslužbenci s skrajno vljudnostjo nastopili proti njemu.

S KONVENCIJE D. S. D.

Slovenska naselbina v La Salle priredila sijajen sprejem gl. uradnikom(c) in delegaciji D. S. D.

La Salle, Ill. — Slovenska javnost v Ameriki je lahko videla, po naznanilih v časopisu, da se je slovenska naselbina v La Salle pripravljala zadnje tedne na neko posebnost. In res, ta posebnost je bila bližajoča se konvencija Družbe sv. Družine, ki se je tokrat imela vršiti v tej prijazni slovenski naselbini.

Na Delavski praznik, 1. septembra, je sprejela naselbina došlo delegacijo in gl. uradnike (co), ki so došli iz vseh krajev, kot iz Joliet, Pittsburga, Chicage in drugih slovenskih naselbin po Ameriki. Praznično je bila oblečena vsa okolica okrog slovenske cerkve, tako, da je naredilo to na vsakega najboljše utis. Okrog 8. ure zjutraj je dospela v mesto posebna poulična kora, ki je pripeljala v mesto glavne uradnike in delegacijo iz Joliet, Chicage in drugih krajev. Pripravljali odbor je goste prav lepo sprejel in iste v avtomobilih prepeljal v dvorano sv. Roka, nakar so delegate razpeljali na določeno stanovališče. Kmalu nato pa se je začelo zbiranje za slavnost, ki se je imela začeti najprej v cerkvi.

Okrog veličastne slovenske cerkve sv. Roka, ki dela čast slovenskemu narodu v LaSalle, kakor tudi celemu mestu, so plapolale zvezdnate ameriške zastave in slovenske trobojnice. Znamenje, da so se začela zbirati društva, da prisostvujejo slavnosti slovenske bratske podporne organizacije, ki ima svoje lokalno društvo tudi v tej naselbini in sicer v društvu sv. Družine št. 3, pripadajoče k D.S.D., kateri organizaciji v počast je pripadala vsa slavnost.

Društva so naredila od dvorane pa cerkvenih vrat špalir, skozi katerega je korakal najprej glavni odbor, zatem delegacija in nato ostala društva k slavnosti sv. maši, ki se je začela ob 10. uri dopoldne. — Cerkev je bila polna občinstva. V ospredju so stale ponosno društvene zastave in cerkev je bila primerno ozaljšana za slavnostni dan.

Slovesno peto sv. mašo je daroval preč. g. Joseph Škur, duhovni vodja DSD, in slovenski župnik iz Pittsburga, Pa., ob asistenci preč. g. Anzelma Murna, O.F.M., slov. župnika iz Chicage kot diakona in preč. g. Franciška Šalovena, domačega slov. župnika v La Salle, kot subdiakona. Slavnostno pridigo je imel preč. g. (Dalje na 6. strani.)



Založnik knjig W. P. Montague iz Baltimore, ki ga vidimo na gornji sliki na skrajni desni strani, si je vedel pomagati, da ne bo trpelo poslovanje vsled vročine, ki je nedavno pritiškala. Iz mestnih uradov je vzel vse svoje delavce na svoje letovišče, kjer so jih senčnati vrtovi in hladni valovi ohranili v svežem razpoloženju.

POLET IZ PARIZA V NEW YORK

Francoski letalec preletel Atlantik od vzhoda proti zapadu.

New York, N. Y. — Kar so mnogi drugi že poskušali, se je zdaj posrečilo francoskemu letalcu, kapitanu Dieudonne Coste, da je namreč z letalom v enem samem poletu preletel Atlantik od vzhoda proti zapadu. Napravil je torej skoraj popolnoma isto pot kakor Lindbergh pred tremi leti. V nasprotni smeri. Za polet iz Pariza v New York je letalec potreboval nekaj nad 37 ur, in je napravil pri tem 3800 milj. S Costejem se je nahajal na letalu tudi njegov mehanik Maurice Bellonte. V New Yorku sta pristala v torek pop.

ZAPISKI O ZLOČINIH

Washington, D. C. — Justični departament je s 1. septembrom pričel ogromno delo, namreč, da bo zbiral podatke o zločinih preko cele Unije in bo na podlagi njih od časa do časa podajal javnosti poročila o delovanju zločincev. Podatki bodo prihajali iz več kakor tisoč mest.

PRVI ZRAKOPLOV V RUSIJI

Moskva, Rusija. — Tukajšnje mesto je imela pretekli ponedeljek senzacijo, kakoršne še ni preje doživelo. V zrak se je namreč dvignil prvi vodilni zrakoplov, ki ga je kdaj imela Rusija. Na tisoče in tisoče oseb je opazovalo ta prizor, za nje tako nenavaden.

IZGREDI NA OGRSKEM

Budapest, Ogrska. — Pretekli ponedeljek so tukajšnji socialisti vpriporili demonstracije proti brezposelnosti, iz katerih so se izcimili krvavi izgredi, ki so trajali cele štiri ure. Red je bil upostavljen šele, ko je policiji prišla na pomoč težko oborožena vojaška četa. V pretepih je bilo ubitih pet oseb, ranjenih pa okrog 250. Materijalna škoda, ki je bila povzročena, se ceni na pol milijona dolarjev. Policija dolži komunistične agitatorje kot povzročitelje nemirov.

KRIŽEM SVETA BEDNI PRIZORI V SODNIJI

Hamilton, N. Y. — Pretekli ponedeljek ponoči je udarila strela v najstarejšo poslopje Colgate univerze, takozvano West Hall. Izbruhnil je požar, ki je povzročil do 100 tisoč dolarjev škode.

Havana, Kuba. — Preteklo soboto je bila tukaj aretirana Američanka Mrs. P. L. Morlote, ki je bila obdolžena vojaške špijonaže. Ker pa oblasti niso imele zadostnih dokazov proti njej, so jo morale v ponedeljek na intervencijo njenega brata zopet izpustiti.

Lima, Peru. — Aug. E. Leguia, ki se je moral po izbruhu revolucije odpovedati diktatorstvu, je bil iz ladje, v kateri se je mislil umakniti iz dežele, prepeljan v ječo na nekem otoku, kamor je on preje zapiral skozi enajst let na stotine svojih političnih nasprotnikov.

Pilchualco, Mehika. — Kakor prihajajo poročila, je ognjenik Chichonal, ki je miroval dolgo vrsto let, pričel nadomna delovati. Iz njega se dvigajo stebri dima in pare. Okoliško prebivalstvo, boječ se resnega izbruha, zapušča svoja domovanja in beži.

DIVJAŠKI AVTOMOBILIST

Chicago, Ill. — V zaporu se nahaja 22letni John Graven, 6500 So. May St., ki je pretekli ponedeljek zvečer na križišču 72. ceste in Ashland Ave. zavezil v družino Fr. Kelter, ki je čakala na cestno karo. Eden izmed otrok, star 6 let, je drugo jutro umrl, drugi otrok, kakor tudi oče in mati, so pa težko poškodovani. Avtomobilist, o katerem so dognali, da je bil pijan, je po nesreči brezobzirno zdirjal naprej, a je bil kmalu ujet. To je bila 678. smrtna avtomobilska nesreča v tem letu v čikaškem Cook okraju.

BERLIN IMA ZOPET KATOLIŠKEGA ŠKOFA

Berlin, Nemčija. — Katoliški duh dobiva stalno trdnjesta v Nemčiji. Po preteku skoraj 500 let je namreč dobil Berlin zopet katoliškega škofa, in sicer v osebi Msgr. Ch. Schreiberja. Berlinska škofija je bila izparaznjena od 1. 1544, ko je tedanji škof, M. von Jagow, v reformacijski dobi prestopil na stran Lutra.

Brezposelnost meče gladne družine na cesto. — Dnevno se množeče sodnijske obravnave vsled neplačane najemnine.

Chicago, Ill. — Celih 237 obravnav se je izvršilo pretekli terek pred tukajšnjim najemniškim sodiščem in v vseh slučajih razen enega se je glasila obsodba: Izzelite se tekom desetih, oziroma petnajstih dni iz stanovanja.

Sodnik S. H. Trude, ki obravnava te slučaje, priznava sam, da je to skrajno neprijetno in odurno delo; v vseh slučajih namreč igra brezposelnost glavno vlogo. Pretresljivi prizori se odigravajo pred njegovimi očmi. Še bolj pretresljivo je, kar mu obtoženci pripovedujejo. Rad bi pomagal, a mora ravnati proti svoji volji — po zakonu. In zakon pravi, da se mora tistega, ki ne plača najemnine, vreči na cesto. Po vzrokih zakon ne povprašuje, ozira se samo na dejstvo.

Vedno in vedno se ponavljajo iste izjave: Mož ne dela že toliko in toliko mesecev, nimamo denarja niti za kruh, še manj za obleko; najemnine že nismo mogli plačati toliko in toliko mesecev. Obsodba povsod enaka: Izzelite se tekom toliko in toliko dni. V mnogih slučajih tudi gospodinjstvo ni zameriti, kajti godi se jim mogoče enako: Nič dela, navezan je na najemnine.

In jutrišnjem in se naprej se bodo odigravali enaki prizori. Na stotine družin bo moralo živeti ločeno brezsko življenje, na stotine domov bo razrušenih. Kje bodo vsi ti reveži, možje, žene in nedolžni otroci, dobili topel kot v bližajoči se zimi, in košček kruha, je zagonetka sodniku samemu, ki je primoran izreči sodbo proti njim.

Bruselj, Belgija. — V neki tukajšnji kavarni je 20letna natakara s strelom iz samokresa ubila 22letnega grofa Brockhoven; skušala je nato izvršiti še samomor, a se ji ni posrečil. Njen čin je bil posledica ljubosumnosti.

Iz Jugoslavije.

EVHARISTIČNI KONGRES V ZAGREBU. — SLOVESEN SPREJEM PAPEŽEVGA ODPOSLANCA. — STAVBA SE PODRLA. — SMRTNA KOSA. — NOVICE IZ VSEH KRAJEV DOMOVINE.

Slovesna otvoritev evharističnega kongresa in sprejem papeževga odposlanca.

Velikanske so bile priprave za evharistični kongres, ki se je vršil v Zagrebu. Verni Hrvatje so pokazali pravo živo vero, kakor jo znajo pokazati le oni. Iz vseh delov Hrvatske so prihajali verniki, da se poklonijo svojemu Evharističnemu Kralju, da očitno pokažejo, da je Hrvatska ostala zvesta veri svojih očetov. Mesto Zagreb se je pripravljalo na te dneve z vso skrbjo. Vse je v zavstavi in preprogah in vencih. Že dan pred otvoritvijo kongresa je bila po zagrebških ulicah gnječa, da si se le težavo se pomikal naprej. Kmalu popoldne je ljudstvo začelo v vedno večjih množinah prihajati na postajo, da vidi papeževga odposlanca Msgr. Pellegrinetti, ki se je imel pripeljati. Vse ulice, vodeče proti kolodvoru, so bile polne ljudstva. Okolu pol pete popoldne se je pripeljal papežev odposlanec. Ko ga je ljudstvo zagledalo, so zaorili veličastni klici v pozdrav. Monsgr. Pellegrinetti se je podal v krasno preurejeno čakalnico. Tam je bil pozdravni govor pred mikrofonom, da ga je slišalo vse ljudstvo. Prvi je odposlanca nagovoril nadškof Bauer, za njim še župan mesta Zagreba Dr. Skulj. Monsgr. Pellegrinetti je na to pozdravil ljudstvo in se mu zahvalil v hrvatskem jeziku. Nato je krenil sprevod na gl. trg. Deklice so ves čas metale rože na pot. Iz kočije, v kateri se vozil papežev odposlanec, je med potoma vedno blagoslovljal neshete tisoče vernega ljudstva.

Utonila

je dveletna deklica Strgarjeva iz Zgoše. Padla je v reko, voda jo je nesla do mlinškega kolosa, ki jo je poškodovalo.

Zaplenjen stroj

Pri nekem Janošu Retkešu v Bavaništu je orožniška patrulja zaplenila stroj, za ponarejanje dvodinarskih novcev. Izgovarja se, da je kupil od nekake cigane.

Nesreča delavca

Reševalni avto iz Ljubljane je bil poklican na Stožice, odkoder je prepeljal v bolnišnico 21-letnega zidarja Viktorja Puklovca pri zidarskem mostu Erjavcu. Temu je oster predmet odsekal prst na levi roki.

Angleški pevci v Ljubljani.

Dne 20. avgusta je prvič pel v Ljubljani angleški pevski mešani zbor iz Londona. Priredili so koncert v Filharmonični dvorani. Iz Ljubljane so se drugi dan podali na Bled.

Riziko dela

Manjša nesreča se je pripetila v Repšetovi mizararski delavnici na Karlovski cesti v Ljubljani. Cirkularka je odrgala mizarju Francu Cankarju en prst z desne roke. Cankar je moral v bolnišnico.

Opeharjeni

Iz Trbovelj poročajo, da je bilo več ljubiteljev rož (Roses) opeharjenih, ker so nekateri potujoči agenti prodajali na spomlad sadike s pripombo, da so iz Bolgarije. Sedaj, ko so začele cveteti vidijo, da je to čisto navadna divja roža ali šipek.

Z motikami

Na hlapca Antona Hladnika iz Prelog pri Vrhopolju so navadili posestniški sinovi Martin F., Franc R. in Jože M., ter mu z motiko prizadejali težke poškodbe na glavi. Hladnik se je v nezvesti ter oblit s krvjo zrušil na tla. Nezvestnega so ga prepeljali v tukajšnjo splošno bolnico.

Elektrika

Prva električna razsvetljava v Šmarjeških toplicah je zažarela dne 8. avgusta in razsvetlila posebno kopalniške objekte. Kopalniška uprava je postavila lastno električno centralo.

iz Sv. Roka pri Šmarji. — V Ljubljani je umrla Ivana Snedec, vdova železniškega strojnika stara 70 let. — V Celju je umrl Franc Kocbek iz Gornjega Grada. — Na Jesenicah je umrl Jože Erzar, tovarniški delavec na Savi star 66 let. — V Hrastniku je umrl rudar Majotrič. — V Cerknici je preminul A. Drenik, posestnik.

Utonila

je dveletna deklica Strgarjeva iz Zgoše. Padla je v reko, voda jo je nesla do mlinškega kolosa, ki jo je poškodovalo.

Zaplenjen stroj

Pri nekem Janošu Retkešu v Bavaništu je orožniška patrulja zaplenila stroj, za ponarejanje dvodinarskih novcev. Izgovarja se, da je kupil od nekake cigane.

Nesreča delavca

Reševalni avto iz Ljubljane je bil poklican na Stožice, odkoder je prepeljal v bolnišnico 21-letnega zidarja Viktorja Puklovca pri zidarskem mostu Erjavcu. Temu je oster predmet odsekal prst na levi roki.

Angleški pevci v Ljubljani.

Dne 20. avgusta je prvič pel v Ljubljani angleški pevski mešani zbor iz Londona. Priredili so koncert v Filharmonični dvorani. Iz Ljubljane so se drugi dan podali na Bled.

Riziko dela

Manjša nesreča se je pripetila v Repšetovi mizararski delavnici na Karlovski cesti v Ljubljani. Cirkularka je odrgala mizarju Francu Cankarju en prst z desne roke. Cankar je moral v bolnišnico.

Opeharjeni

Iz Trbovelj poročajo, da je bilo več ljubiteljev rož (Roses) opeharjenih, ker so nekateri potujoči agenti prodajali na spomlad sadike s pripombo, da so iz Bolgarije. Sedaj, ko so začele cveteti vidijo, da je to čisto navadna divja roža ali šipek.

Z motikami

Na hlapca Antona Hladnika iz Prelog pri Vrhopolju so navadili posestniški sinovi Martin F., Franc R. in Jože M., ter mu z motiko prizadejali težke poškodbe na glavi. Hladnik se je v nezvesti ter oblit s krvjo zrušil na tla. Nezvestnega so ga prepeljali v tukajšnjo splošno bolnico.

Elektrika

Prva električna razsvetljava v Šmarjeških toplicah je zažarela dne 8. avgusta in razsvetlila posebno kopalniške objekte. Kopalniška uprava je postavila lastno električno centralo.

AMERIKANSKI SLOVENEČ
Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.
Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.
Izhaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.
Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.
Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za četrt leta 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00
Za četrt leta 1.75

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Centralizem pri nas

Zdi se, kakor bi se vzbujali iz nekega težkega spanja. Vzbujamo se, nekaj znakov je tu, vzbudili se še nismo, in vprašanje je, če se bomo sploh popolnoma vzbudili. Gre za neki centralizem in proti takemu centralizmu v naši domači politiki.

Kaj je centralizem, pove že beseda. V Jugoslaviji je ta beseda pri mnogih na slabem glasu, da kar poskočijo, ko jo slišijo. Ni prav nič bolje na severu, v Čehoslovakiji in na Poljskem. Spominjam se, ko sem bil radi prehrane pri deželni vladi v Ljubljani prve dni po polomu. Jugoslavija je bila v zraku, več ne. Prehrana je bilo za enkrat prvo. Ampak v Zagrebu so bili takoj zoper centralizem, in niso dali ničesar, dasi je bilo v Ljubljani treba prehraniti na sto tisoče vojakov iz vseh krajev. Bilo je le prehodno, ampak značilno pa je. Ne pišem o kakem širšem centralizmu. Oblika je, in ni dvoma, da je mnogokrat na mestu. Brez centralizma bi ne bilo niti Francije, niti Italije, niti Nemčije, in morda niti naših Zedinjenih držav. Ni nobenega dvoma, da je centralizem lahko tudi kvarljiv. Vse je kvarljivo, ako se zlorablja.

Naša ameriška ustava je vrlo dobro delo. Ima centralizem, ker brez tega bi ne bilo Unije ameriških držav, ima pa tudi nevarnosti centralizma, ko se potrební centralizem skoroda izpreminja v prav nevaren centralizem. Naše zvezne države so po ustavi samostojne v svojem državnem področju. Nad državami je federalna oblast, toraj na sebi potreben centralizem. Ampak federalna oblast stremi po večji oblasti, in s tem davi državno avtonomijo, potiska države na mesta golih provinc ali večjih okrajev (counties). Ni treba dosti državljanske razumnosti, če kdo hoče videti, da je to le v kvar, ker se ruši ustava sama. Tak centralizem se mora pobijati, ker je postal zloraba.

Rekel sem, da se vzbujamo. Ko bi se le. Države so spale, dremale, centralizem pa je bil neprestano na delu, in postal vrlo močan, da ga bo težko obvladati. Nemirni pa smo postali.

Pred leti so ustanovili konference guvernerjev. Skrajni čas je bil, da se prepreči večja politična škoda v državah, in morda bo šlo.

Letos so guvernerji zborovali v mestu Salt Lake City. Bilo je precej dobre in opravljene ogorčenosti nad — centralizmom. Zelo ostro so se izražali guverner Roosevelt iz New Yorka, Emerson iz Wyominga, Erickson iz Montane in Christiansen iz Minnesote. Šlo je predvsem za državna zemljišča in za oljne in rudninske pravice, a je na zvezno vlado padalo tudi radi še drugih centralističnih zadev. Christianson je omenil razne federalne urade v Washingtonu, ki hočejo suverenim državam vsiliti svojo voljo po znanem načelu polovice (fifty-fifty system), kjer naj bi države delale, kar federalna vlada hoče, ne pa po svojem odločevanju. V desetih letih je narastla vsota državnih prispevkov po načelu dolar za dolar od 1,500,000 do 110,000,000. "Ako gre tako naprej," je dejal, "bo v kratkem davčna moč držav obremenjena že naprej od naprav, katere se določijo v Washingtonu. To pomeni, da bo suvereniteta zadolžena pri federalni vladi v Washingtonu."

W. Komakizy pl. Nohara:

SREČANJE Z GENERALOM NOGI-JEM

Dobro se še spominjam po mladi 1912. Takrat sem študiral v Tokiu in živel v hiši industričarja in barona M. kot "domači študent". Domači študent je japonska ustanova, ki zagotavlja mlademu dijaku življenje v dobri hiši, gostitelju pa pomoč zanesljivega, izobraženega mladega človeka v lastnosti nekakega zasebnega tajnika.

Moja naloga je bila nekoliko drugačna. Predvsem sem moral skrbeti za okrasitev prostorov z broncami, slikami in napisi; poleg tega sem moral paziti na vrt ali bolje park, ki je spadal med najlepše v mestu. To niso bile posebno lahke stvari in so zahtevale vso pozornost, posebno, če po-

mislimo, da v japonskih hišah okrasja — kakemono, bronec — ne ostanejo na enem mestu dlje kakor teden dni, marveč se neprestano premeščajo; pri tem pa treba paziti, da se vsak okrasni predmet sklada s prostorom, letnim časom in z ostalimi okrasnimi predmeti. Tako mora biti n. pr. cvetlica v vazi v nekakem soglasju s cvetlicami na slikah.

Nekega večera proti koncu marca, ko sem bil ravno vtopljen v tako delo, sem zaslišal pred hišo konjski pekel — v tej, in če tako tihi okolici, redek ropot. Potem sem slišal, kako je služabništvo z najizbranejšim spoštovanjem pozdravilo nekega gosta in ga odvedlo v sprejemnico. Htel

Ni prav nič pretiranega na tem. Izkušnja je kazala, da ta sistem ekonomično ni zdrav, da pospešuje korupcijo in končno popolnoma odpove. Ko bi se države postavile krepko po koncu zoper ta sistem, in bi skrbno čuvale nad svojimi pravicami, bi imele lahko boljše in cenejše domače, državne vlade, in vsa Unija bi imela manj korumpiranih politikov v Washingtonu. Ko se bo pisala zgodovina sedanjega sistema pri vladanju, in pisala resnično in nepristransko, bo morala znamenovati pravo politično čudo, da je nekaj plitvih in predrznih lobistov in korumpiranih politikov, ki doma nimajo nobene veljave, vsiljevalo svojo voljo v Washingtonu kot najvišjo državno modrost. Do oblasti pa je prišla ta ničvredna skupina po sistemu federalnega centralizma.



POTOLAŽENI ROMAR Chicago, Ill.

V Prosveti št. 190 se je oglašil najboljši slovenski "pisatelj" ter bridko potožil silno žalost ob izgubi sodruga Kristana. Od velike žalosti ni vedel, kam bi šel, kam bi se djal in kje naj bi iskal tolažbe. Uničen in potrt jo je udaril naravnost na Brezje k Mariji Pomagaj, kjer naj bi izlil vsa čustva svojega potrtega srca. Prišedši na Brezje, je moral z lastnimi, dasi žalostnimi očmi ugotoviti, da se romarska cerkev nikamor ni preselila, "o kateri so nam slovenski franciskani v Ameriki lagali, da se je preselila v Lemont." Dosedaj so bili čitatelji Prosvete v silnih skrbih, ali je Marija Pomagaj na Brezjah ali pa v Lemontu; sedaj pa jih je rešil sam Molek te silne skrbi, ko jih "emfatično zagotavlja", da je Marija Pomagaj še vedno na Brezjah, ker ni šla nikamor. "Ampak ti šmentani franciskani! Naj se človek obrne kamor se hoče, povsod so na potu, niti toliko dostojnosti nimajo, da bi pustili žalostnega in potrtega "pisatelja" pri miru, da bi mirno in dostojno užival dragoceni čas izlata, ki je tako kratko odmerjen. Eno bo pa moral še Molek priznati, namreč kako hitro človek vso silno žalost pozabi, ko zagleda romarsko cerkev. Cerkev mora imeti res čudovito, moč, ko že sam pogled nanjo prežene vso žalost iz srca. Dokaj potolažen in okrepčan je vstopil lawndalski romar v svetišče; tu pa je bil očitno še bolj "potroštan", ko je videl, da "razen ene stare ženske ni bilo nikogar v cerkvi." Menda je še ta pravočasno pete odnesla, da ne bi motila slovenskega Anatola pri preštevanju milijona imen, ki so rezala po stenah. Baj je Moleku poskakovalo že srce od veselja, ko je zagledal tisto staro ženo, ki je živ dokaz, kako vera — peša v Lemontu, ko ni tam nobene Marije in peša na Brezjah, ko jo podpira ena sama stara ženska. Kadar kakšen "nepristranski" kritik opazuje s preveliko skrbjo, ka-

ko vera peša, pravimo tu v Ameriki, da se temu v glavi meša; če pa že Molek konstatira z lastnimi očmi, kako slabe razmere so po romarskih cerkvah, in to še celo na slavni Brezjah, potem je potrjen dokaz, da gre z vero navzdol na vseh koncih in krajih. — Seveda, seveda!

Radovednost ga je gnala tudi v kapelo čudodelne Marije; tu se je znašel lawndalski junak med nešteti bergljami, tablami z zahvalami, podpisi in nadpisi, imeni in naslovi. "In kakor Anatole France v Lurdu, tako nisem tudi jaz opazil med bergljami niti ene same lesene noge. Tega čudeža še ni bilo nikjer. Vse skupaj je grobo malikovalstvo." — Ker ni opazil niti ene same lesene noge, je "čudodelni" Marije takoj vtaknil med strešice ter jo poglaval med staro šaro. Najboljši slovenski "pisatelj" bi moral menda že vedeti, da na teh podobah in zahvalah, opremljenih s podpisi in celo z naslovi, se blesti izraz sicer skromne, toda vidne zahvale. Podobe govore in pričajo, da je dotična oseba, ki je pri Mariji Pomagaj milost iskala, od Marije v resnici milost dobila. Zastonj niso ljudje iz Amerike zahvalnih podob na Brezje. In pohabljeni in nesrečni, ki so s težavami in naporci komaj prilezli do čudodelne Marije, niso brez povoda, kar obesili berglje na steno, temveč pustili so jih tam, v dokaz in potrdilo, da se je resnično zgodilo nekaj čudovitega, nekaj nadnaravnega, da je milost Marijina v resnici tudi pomagala. Seveda, kdor prihaja k Mariji samo zijala prodajat, ta ne utegne piti iz neusahljivega studenca milosti in med milijoni "grobih malikovalcev" ostane on sam trdovratni in zakrknjeni oboževalec narave. Za takega je tudi vseeno, ali visi na steni deset lesenih nog ali pa nobena in v največji resnosti se bo še nortčeval iz lesene noge. Dasi je ta duhovitost francoska lastnina, vendar bo slovenski Anatole dobil kredit, kako imenit-

no zna opisati lepoto slovenske zemlje!

A. Žargo.

O RAZMERAH PO PENNSYLVANII

Johnstown, Pa.

Pred kratkim sem obiskal rojake v St. Michaelu, Loydelu, Dunley in Kraynu. Povsod sem bil prijazen sprejet in se na tem mestu zahvaljujem za vso njih prijaznost in gostoljubnost. Odešel sem od njih najboljši vtis, da mi je bila ta pot med nje v popolno zadovoljnost. Kar je posebne omenbe vredno je to, da so rojaki v teh krajih primeroma jako zavedni Slovenci. Naselbina, kjer žive, skoraj izključno sami Slovenci, se je na prizadevanje in prošnjo tamošnjega rojaka Frank Bavdeka, preskrstilo na slovensko ime Krayn. Obiskal sem rojake, kolikor mi jih je v danih razmerah bilo mogoče obiskati. Obiskal sem tudi take, ki ne le niso našega mišljenja, temveč so nam katoličanom načeloma nasprotni, veri in cerkvi naravnost sovražni. Take najraje obiščem, pri takih se najraje mudim. Pa tudi taki so nasproti tolerantnemu človeku tolerantni in kakor sem spoznal, jim nisem bil nikjer ne ljub, četudi drugačnega mišljenja. In kakor jaz nasproti njim prijatelj, tako so bili tudi oni nasproti meni prijatelji in mi vračali prijaznost za prijaznost. Nikjer me radi moje ga katoliškega mišljenja in verskega prepričanja, katero sem povsod takoj in naravnost izpovedal in pokazal, niso zaničevali ali celo napadli. Le par izjem in slučajev je bilo, ko so mi rojaki ozir. rojakinje pokazali in povedali odkrito, kaj so in kaj mislijo o veri, cerkvi, duhovnikih in tudi o Bogu samemu. To jaz zelo cenim, da kdo odkrito pokaže in prizna, kar je v resnici in kar v resnici misli. To pa ni bil boj enega proti drugemu, ni bilo zaničevanje, zabavljanje in napadanje, temveč je bil to le prijateljski pogovor, v katerem smo si mirno eden drugemu povedali svoje; oni so meni ugovarjali, jaz njim odgovarjal, zagovarjal in pojasnjeval in v rečeh, v katerih se nismo mogli sporazumeti, smo eden drugega pustili veljati svoje, a vsak svoje obdržal za pravo ter se prijateljsko ločili.

Spoznal sem, da so rojaki v teh krajih, četudi v večini niso katoliškega mišljenja, prav dobrega srca in niso proti veri, kakoršna je v resnici, temveč samo proti taki veri, kakoršna je n. pr. Prosveta, ljudem namele opisujejo zato, da bi jo sovražili, kajti vera, kakor jo umejo ti listi svojim čitateljem opisovati, je tako grda spaka, da jo mora vsak dober človek sovražiti in mora pri njem vzbujati le stud in odpor.

Posebno pa se zapeljani ro-

jaki držijo čudnega in krivega mnenja, da so duhovniki v zvezi s kapitalisti in da kdor duhovnika podpira, podpira kapitalizem in s tem pomaga tlačiti delavstvo. To mnenje je pa jako zmotno in škodljivo in je vzrok, da mnogi ravno vsled tega potem ne marajo tudi za vero in cerkev.

Ko bi ne imeli protiverskih listov, ki širijo zmoto in laži o veri, cerkvi, duhovnikih in o katoličanih, bi ne bilo tudi med nami nesrečnega nesporazuma, žalostnega razdora, usodepolnega medsebojnega sovraštva, bi ne bilo take mizerije med nami, kakor je. Bili bi vsi enega mišljenja.

Zato pa rojaki! Ne pustimo se več enega proti drugemu hujskati. Bodimo prijatelji med seboj. Spoznajmo in zblizajmo se bolje. Pridimo večkrat skupaj, bodimo vsi eno!

Posebno pa rojaki v okolici Johnstowna, posetite svoje rojake v Johnstownu v nedeljo, dne 7. septembra t. l., kjer bomo imeli Slovenci svoj farni piknik na hrvaški farmi. Pride naj vse od blizu in daleč, vse, kar slovensko čuti in misli. — Piknik obeta biti nekaj posebnega, kakoršnega še tukaj Slovenci nismo imeli. Sploh se pa obeta novo življenje Slovencev v Johnstownu, odkar se je tukaj ustanovila slovenska župnija, katere ne bo brez pomena tudi za rojake v okolici, posebno še zdaj, ko imamo v svoji sredi nad vse priljubljene, zmožnega in za vse dobro vnetega gospoda preč. p. Benigen Snoja za župnika, ki se tako očitno trudi za vsestranski napredek župnije in naselbine.

Še enkrat hvala rojakom, katere sem obiskal. Pozdrav in vabilo na piknik vsem Slovencev v Johnstownu in okolici. Vaš Saj veste kdo.

SPOMINI NA 17. KONVENCIJO KSKJ. V WAUKEGANU Detroit, Mich.

Tam ob Michiganskem jezeru leži prijazno mesto Waukegan, ki je nekako v sredi med Milwaukee in Chicago in ima okoli 50,000 prebivalcev. Tam je veliko naših rojakov naseljenh, ki imajo svoja društva, ki spadajo h KSKJ. in drugim različnim organizacijam. V tej naselbini so tri društva; dr. sv. Jožefa št. 53, dr. Marije Pomagaj št. 19 in dr. sv. Anke št. 127, ki posebno složno skupaj napredujejo. Imajo svojo lastno župnijo, ki jo upravlja Rev. F. Butala, svojo šolo in dvorano, kjer je zborovala 17. konvencija KSKJ. Dalje krasno cerkev, ki je bila malo pred konvencijo krasno preslikana. To je delo, ki ga more izvršiti samo izurjen umetnik. Waukeganska naselbina je zgled, kako se napreduje, kjer rojaki lepo skupaj držijo, kjer vlada prava bratska vzajemnost in ljubezen.

opazil, kako se je general zatopil v čitanje nekega napisa, ki ga je bil umetnik naslikal na zlat papir. Na tabli je bila napisana naslednja bajka:

"Ko je vojskovodja Nita Jošisada prejel nekoč od cesarja Godaigo v dar kadilo izbrane vonja, je rekel cesarju: Če pojdem nekoč za mojega cesarja in gospoda v boj, bom preje to kadilo zažgal v svoji čeladi. Če ti tedaj, moj cesar, naznanijo, da je sovražnik dobil v plen posebno lepo dišečo glavo, potem vedi, da se je Nita Jošisada boril do zadnjega."

General je položil svojo majhno, mišičasto roko na spodnji rob table in je besede mrmraje ponovil, potem se je p. lagoma okrenil in dejal zamisljeno:

"Bili so časi, ko je bilo vojskovodjem dano, da so smeli umreti za svojega cesarja. Dandanašnji pa stojimo ob strani in gonimo tisoče v smrt — potem pa sedemo za pokrnjeno mizo in spimo v pripravljeni postelji, v tem ko žare zrak na večernem nebu grmade in hropejo umirajoči v mlakah krvi."

Tudi jaz sem bil nekoč vojak in mlad častnik, in tedaj se je pripetilo, da sem izgubil — na Kitajskem — zastavo. Moj cesar me je le očital, pogledal, ni pa zahteval moje krvi — takrat mi je prvič podaril življenje.

Pri Liao-Yangu sem izgubil najstarejšega sina, pri Mukdenu drugega in pred Port Arthurjem zadnjega. Videl sem življenje.

(Dalje prih.)

Iz semnja grede se je lahko meniti.

Kamor se drevesce nagne, tja pade drevo.

Že v soboto večer so začeli prihajati nekateri delegatje, da se čez noč nekoliko odpočijejo od dolge vožnje. Velika večina jih je pa prišla v nedeljo zjutraj. Konvenciji pripravljali odbor jih je čakal na postaji z avtomobili, da so jim tako že naprej pokazali prenočišča. V nedeljo zjutraj, že poprej, kakor se je dan delal se začuje iz zvonika farne cerkve krasno ubrano potrkavanje, ki je trajalo neprestano celi dve uri. Marsikdo se je spomnil na ljubo domovino, ko je slišal to potrkavanje in milo se mu je storilo pri srcu. Ves slovenski Waukegan je bil po koncu. Seveda, tudi radovednežev drugveda naroda ni manjkalo. Ob 8. uri, so se že začela zbirati društva pred slovensko šolo, da sprejmejo delegate. Slovesna sv. maša je bila ob pol 11. uri. Sv. mašo je daroval Rev. Ciril Zupan, OSB, z Pueblo, Colo. Po sv. maši je bilo pripravljeno kosilo za delegate. Popoldan smo korakali že naprej, na napovedani piknik, kjer je nastopilo več govornikov, ki so veliko dobrega povedali v korist naše organizacije, je KSKJ. in naš mili slovenski narod. Potem je sledila prosta zabava. Nekateri so se že pozno po noči vračali na svoja stanovanja.

V ponedeljek po sv. maši se je pričela konvencija. Popoldan istega dne ni bilo zborovanja, ker so rabile dvorano ženske, da so tam pripravile banket, za zvečer. Za to so pa bili na razpolago delegatom avtomobili, da so si delegatje lahko razgledali mesto Waukegan in okolice. Zvečer na banketu je bilo vsega dovolj. Lahko rečem, da takega banketa marsikateri delegat še ni videl. Za to gre pač vsem waukeganskim društvom najlepša hvala in priznanje. Prav lepa hvala vsem waukeganskim društvom, ki spadajo pod varstvo KSKJ., najlepša hvala za vso prijaznost, ki ste nam jo izkazali za časa zborovanja 17. redne konvencije, ko smo bili med vam. Bog vas živi! Ne smem pozabiti na Mr. in Mrs. Math Setničar, ki so nam bili posebno naklonjeni in prijazni in so nam z vsem postregli, da smo bili jako zadovoljni. Hvala le pa!

John Gosenc.

Deset brihtnih otrok, jed najst sreč.

Človek si prizadeva, Bog do dela.

Dober izgovor je bolji, nego devet zagovornikov.

Ako sva si brata, možni si niste sestri.

Bog je dal zobe, pa tudi kruha.

Kar ne gre iz srca, gre le do ušes.

strani in gonimo tisoče v smrt — potem pa sedemo za pokrnjeno mizo in spimo v pripravljeni postelji, v tem ko žare zrak na večernem nebu grmade in hropejo umirajoči v mlakah krvi.

Tudi jaz sem bil nekoč vojak in mlad častnik, in tedaj se je pripetilo, da sem izgubil — na Kitajskem — zastavo. Moj cesar me je le očital, pogledal, ni pa zahteval moje krvi — takrat mi je prvič podaril življenje.

Pri Liao-Yangu sem izgubil najstarejšega sina, pri Mukdenu drugega in pred Port Arthurjem zadnjega. Videl sem življenje.

(Dalje prih.)

Iz semnja grede se je lahko meniti.

Kamor se drevesce nagne, tja pade drevo.

NAŠ OBZORNIK

(Piše P. A. Urankar)

Po vsej Ameriki gre glas o potrebi katoliške vzgoje. Škofje, duhovniki, katoliški vzgojitelji, vsi so te dni povzeli besedo kakor en mož, besedo o naši bodočnosti. "Katoliška šola je naša orožarna, kjer obojujemo svojo mladino za boj in Kristusovo stvar. — Katoliška šola je naša njiva, ki naj nam da zdravega klasja moških katoliških src, ki bodo vedno zdravo žito v žitnici Kristusovi brez ljulike in plevele. Dolžnost nas vseh je, da se pobrigamo in se trudimo za čim večji uspeh naših šol. Katoliška šola je merilo našega katoličanstva, naše vere in našega dela.

Po Katoliškem Obzorniku 1. 1930 sklepamo, da je v Ameriki 20,078,802 katoličanov v Združenih Državah Amerike, ne vsehštvi Alaske in otokov. Dva in pol milijona otrok obiskuje katoliške šole, 40 tisoč konvertitov smo imeli v preteklem letu. 600 katoliških bolnic je v tem letu oskrbelo in zdravilo 100 tisoč bolnikov, v 329 katoliških sirotišnicah so preskrbeli blizu 51 tisoč sirot, imeli smo tudi 142 domov za stare in oslabele. Katoliška cerkev v Severni Ameriki znatno napreduje in če bi katoličani ne bile take mevrže in bi venomer ne odpadali, bi bil ta napredek fenomenalen. Na vseh straneh imamo ovire in nevarnosti in nasprotnike, vseeno cerkev kaže napredek. Vsak odpadnik je črna pika v naši knjigi in odpadniki naših vrst so krivi, da Amerika ne bo katoliška že po tretji ali četrti generaciji, temveč šele v peti, šesti. Gremo pa naprej; kot kažejo znamenja, bo Amerika v prihodnjih stoletjih katoliška.

Prakiški škof je v svojem pastirskem listu jasno pokazal največjega pristaša boljševizma, češko učiteljstvo. Zveza 10 tisoč liberalnih čeških učiteljev se je priključila boljševičkim vrstam v tem, da preženo vero iz sveta. Češkoslovaški katoličani se z vsemi silami trudijo, da si dognade dovolj šol, v katerih bodo svoje otroke pripravili na preteče nevarnosti. Škofje so odredili, da verniki molijo za prospeh katoliških šol, vsepovsod po slovaških cerkvah goreče in javno molijo, naj bi Bog ohranil češkoslovaško mladino pred porubonosno vzgojo narod. Šol. Če se drugi tabori izven cerkve tako bore za svoje šole, ali ne bomo mi Katoličani z vsemi silami zavzeli za svoje žitnice — farne šole. Katoličan, ki pošilja otroka v publično šolo brez vzroka, res ni vreden, da bi se imenoval katoličan in prav je zapisal pisatelj v Ave Mariji: kdor ne da svoje mladine v šolo, ki bo skrbela tudi za božjo rast, naj gre in se da izbrisati iz krstne knjige.

Ameriški Čehoslovaki so praznovali 1. septembra stoletnico, odkar je prišel prvi češki duhovnik v Ameriko. Ta ustanovnik je bil Msgr. Hessoun. Ustanovil je prvo češko cerkev v St. Louisu in prvi češki list v Ameriki "Hlas". Lep jubilej.

16. komunistična konvencija v Moskvi je zopet znova potrdila svojo bojno taktiko proti Bogu in religijam. Uprizorili so zopet ob tej priliki svoje divje burke in karnevale. Obenem so naglašali, da je treba Rim spustiti v zrak. Kako preroško je gledal v bodočnost angleški katoliški pisatelj Hugh Benson, ki je napisal roman "Gospodar sveta". V tem romanu govori tudi o ekspediciji komunističnega Antikrista nad Rim. Nekaj nad sto zrakoplovov plava proti Rimu in z bombami so iztrebili Rim. Morda še pričakamo dan, ko bo Ruska komuna plavala proti Rimu z ognjem in bombami. Ne bojimo se je. Kristusa tudi moderne bombe ne bodo ubile. Zgodilo se bo, kar se je zgodilo zadnji mesec neke v Rusiji. Odbor za rušenje cerkva je poveril vaški mladini, da poruši imenito staro Cerkev. Mladina se je spravila na delo, podložila mino; mina se je razpočila; ko se je pa dim polegal, so videli grozo: Cerkev je ostala nepoškodovana, pač pa je ležalo na tleh deset razmesarjenih trupel. Zgodba o mladenci in peči v svetem pismu se bo nad Rusijo še enkrat dopolnila. Še vsak, kdor je Boga metel v ogenj, se je sam do smrti opeknel.

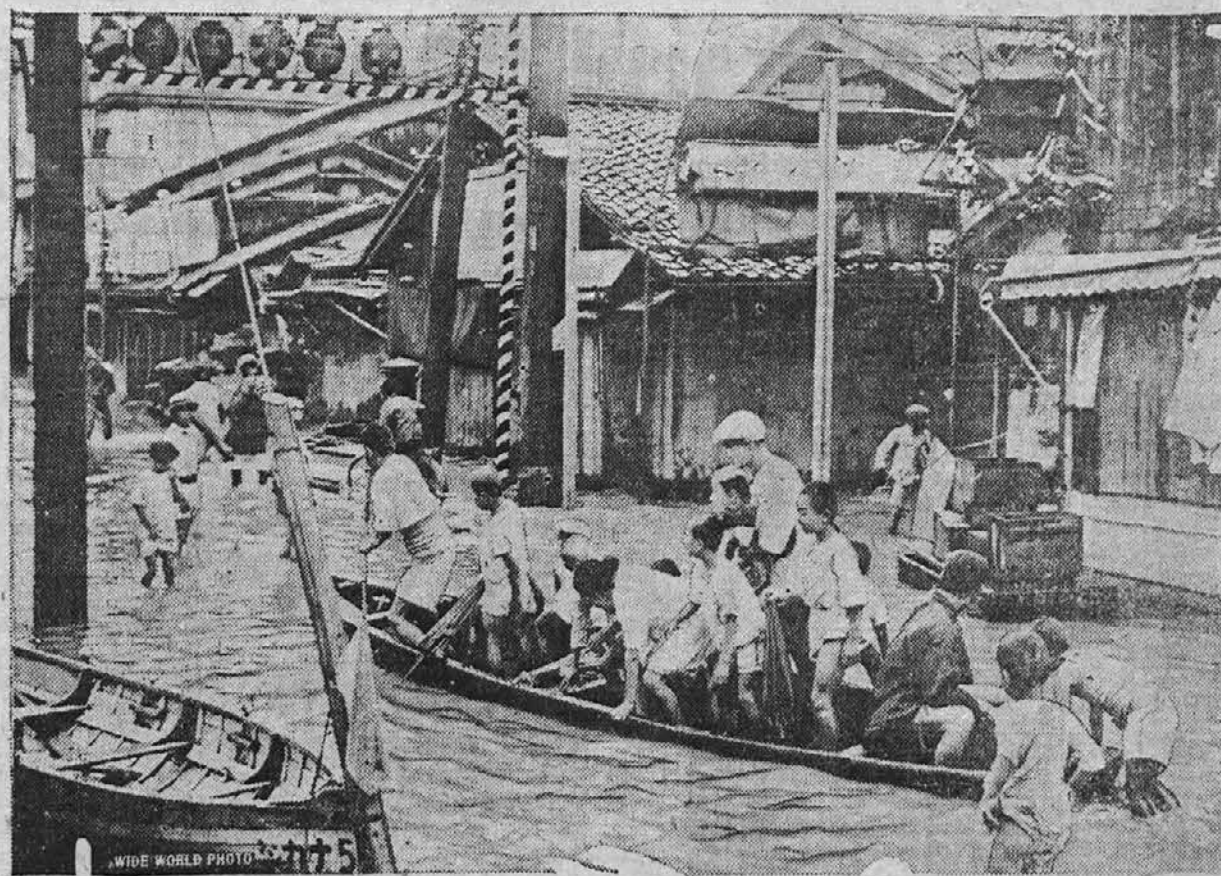
V New Yorku je šla cerkev na agitacijo proti grdim slikam in predstavam. S tiskano besedo in govori skušajo pokazati mestu grdobijo in zločin, ki se godi na odru. V New Yorku so se že nešteto krat dogodile aretacije vsega gledališkega osebja kar med igro. Tako nedostojne so časih predstave. Posebno eden je tako nesramen, Earl Carroll, da se že vsemu poštenemu New Yorku ga bi njegova predrznost. Vsi bi morali v boj proti nemoralnim slikam. Odr je mesto vzgojevanja, ne pa kletve in nesramnosti. Še vedno nam je bil oder svet kraj, kjer kažemo človeštvu do poštenja in kreposti. Kampanja proti nemoralnemu odru je dolžnost vsakega poštenjaka, predvsem nas katoličanov.

Bivši državni tajnik Svetega Očeta, Gaspari, je izdal katekizem, ki je prirejen vsem narodnostim. Pisan je v latinskem jeziku.

V Čikago so otvorile sestre usmiljenke kolegij in višjo šolo za žensko mladino. Kolegij se imenuje "Mundelein College". Kolegij so postavili na pobudo čikaškega kardinala. Kolegij ne bo samo dika naše škofije, temveč je lahko v ponos vsej Čikagi. Kolegij je nad vse krasna stavba. Tudi se je otvorila nova porodniška bolnica "Lewis Memorial Hospital". Ravnotako na pobudo našega nadškofa.

V Budimpešti slave letos ti sočletnico sv. Emerika, narodnega apostola. Slavnosti so se udeležili verniki iz vseh krajev sveta, tudi mnogo naših škofov iz Amerike.

48. konvencija Kolumbovih viteзов je sprejela resolucijo,



Gornja slika nam kaže prizor iz Kyoto, starodavnega glavnega mesta Japonske, katerega je z več drugimi okoliškimi mesti nedavno obiskal vihar tajfun, najhujši v zgodovini dežele. Povodenj, ki jo je povzročil, je bila taka, da je več kot 10,000 hiš plavalo v vodi.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

PALEC IZDAJALEC

Dolgoletni sodnik v Britski Indiji, sir Fred Wilkins, pripoveduje id svojih izkušenj: Indijec je tako ustrojen, da, kadar laže, ne more mirovati s palcem na nogi. Palci so bili v preiskavah mnogokrat edine priče, ki niso lagale in na katere sem se lahko vselej zanesel. Zato sem velj povabljenim pričam, če so sploh bile obute, da so se že v predsobi sezule, ter sem to kakorkoli utemeljil. Na ta način sem marsikdaj odkril resnico, ki je drugače ne bi bil, kajti z obrazom Indijec ničesar ne izda, poteze njegovega obraza so vedno enako ravnodušne in nečitljive.

STRADEŽ

Lakota je huda reč, si je mislil neki človek in obiskoval ljudi vedno ob času, ko so posedli za mizo.

Tako je nekega dne zopet prišel k neki družini, ki jo je bil že večkrat počastil s svojim obiskom. Hišni gospodar se ga je hotel brezobzirno otestiti ter mu je dejal:

"Kaka škoda, da danes ne morete z nami jesti; hočemo se namreč vsi skupaj zastrupiti in smo v ta namen pripravili jedi."

Vsiljivec je po vrsti pogledal vse domače, nato pa dejal: Ali naj sam, brez vas ostanem živ? Potem je sedel za mizo in začel z velikim tekotom jesti.

TEHNIKA NEKDAJ IN SEDAJ

Francoski inženjer Lavallier je nazorno podal razliko med tehničnimi pripomočki, ki so jih poznali stari narodi, in pa med sodobno tehniko. Kakor poroča grški zgodovinar Herodot, so gradili slavno Cheopsovo piramido 20 let, a delalo je 100.000 sužnjev. Lavallier je danes izračunal, da bi zgradili enako piramido danes s pomočjo modernih tehničnih

naj bi se po vsej Ameriki praznoval prvi petek kot praznik.

sredstev in 500 delavci v dobrih devetih mesecih.

NESREČNA POJEDINA

Francoska radikalno-socialistična stranka je imela v Lyonu zborovanje, katerega je zaključila s sijajno pojedino. Pri tej se je pripetila težka nesreča. Nenadoma se je v dvorani porušil strop. Skoraj vsi gostje so bili ranjeni, med njimi poslanec Humbert. Navzoči voditelji stranke Herriot je ostal nepoškodovan.

KATOLIŠKO ZBOROVANJE ZA VSO INDIJO

Glavni svet katoliške organizacije v južni Kanari je povabil vse katoliške organizacije in časopise Indije k skupnemu velikemu kongresu indijskih katoličanov. Kongres se bo vršil od 15. do 17. avgusta v Mangalore in bo razpravljalo o stališču katoličanov pri političnih dogodkih v Indiji. Na drobno bo kongres razpravljalo o verskih vprašanjih, cerkvenem premoženju, zakonskem pravu, vzgoji in o udeležbi katoličanov v javnem življenju.

SIN JE BIL PREJ KAKOR OČE

"Prager Tablatt" objavlja sledečo anekdoto o novem romunskem kralju in njegovem gletnem sinčku: Kralj Karol je šel s svojim sinom Mihaelom na sprehod. Spotoma ga je učil, da mora častnikom, ki ga pozdravljajo, tudi prijazno odzdravljati. "Nikar mi tega ne pripoveduj," se je odrezal gletni sin, "jaz sem bil prej kralj kakor ti!"

KOLIKO ROK POČIVA

Po uradnih podatkih je bilo brezposelnih 1. 1930: Na Angleskem dne 10. julija 1 milijon 890,000, lani ob istem času 1,132,000; v Nemčiji dne 1. julija 2,636,000, lani 1,736,000; na Poljskem dne 1. maja 275,000, lani 149,000; v Avstriji dne 1. junija 163,000, lani 131,000, na Čehoslovaškem dne 1. aprila 88,000, lani 50

tisoč; na Madžarskem dne 1. maja 20,000, lani 14,565. — Na Francoskem po besedah ministrskega predsednika, ni brezposelnosti. — V Združenih državah je po uradnih izjavah do dva milijona brezposelnih, toda drugi viri govorijo o petih milijonih. Resnica utegne biti na sredi.

TRAGIČNA SMRT

V Parizu je umrl ruski podpolkovnik pl. Brummer, bivši adjutant velikega kneza Nikolaja; od dolgoletnega stradanja in drugega pomanjkanja je bil docela izčrpan. Brummer je za časa boljševiške revolucije izgubil vse svoje premoženje in živel nato v Parizu kot nočni čuvaj. Umrl je v starosti 63 let.

NAPOVE DAN SMRTI

V Subotici v Jugoslaviji je živel 61 letni Josip Trunk. Bil je samec. Nekega dne je začel trditi, da bo 27. julija umrl. Zato je začel izvrševati kar sam oporoko. Odpovedal je stanovanje, si naročil krsto in plačal poseben prostor na pokopališču. Potem si je pri svetilčarki dal napraviti mrtvaški venev in je svoje pohištvo razdelil med dva prijatelja. Izgovoril si je samo postelj in omaro do zadnje ure. In res! V soboto 26. julija se je svojevrstni prerok nenadoma počutil slabega, moral je leči. Njegove moči so pa hitro začele pešati in v zgodnjih urah 27. julija je izdihnil.

KUHNJA ZA 30.000 OBEDEV

V Ljeningradu so te dni izročili prometu kuhinjo-tovarno, v kateri se kuha vsak dan po 30.000 obedov. To naj bi bil zopet nov kamen v zgradbi popolne socializacije vsega življenja in obenem nov podkop proti družini. Podobne velekuhinje nameravajo sovjeti graditi po celi Rusiji.

Ako je gol, ostane vendar sokol.

RESNICA O PLEBISCITU NA KOROŠKEM

V dunajski državni zbornici so 16. julija 1930 priznali poslanci Paulitsch, Schober in Klimat, da je deviza "Koroška Korošcem" zmagala za Avstrijo, ker so zanjo glasovali Nemcem prijazni Slovenci, ko bi sicer plebiscit ne bil izpadel v korist nemštva.

Toda resnici na ljubo treba povedati, da so to devizo Nemci dobili od Slovencev, ker je takrat na Koroškem nemštvo pobralo vsako, med ljudstvom količjak simpatično idejo in jo razglasilo za svojo, četudi je bila tuja.

Pri seji Narodnega sveta v hotelu Trabesinger v Celovcu so že sredi setembra 1918 burno nastopili proti msgr. Podgorcu, ker se je bil odločil z dr. Angererjem odpotovati v Ljubljano in ponuditi Dravo za mejo; in da je ta meja obveljala, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, čez 50 milijonov znašajočih stroškov za koroško akcijo poleg sramote in škode na življenju (Malgaj in drugi) in imetju (požigi itd.) Toda meja ni obveljala, ker ponudbe Narodni svet ni pripustil. — Zato je pri isti seji tajnik Narodnega sveta, ne kot zastopnik, temveč iz lastne inicijative predlagal, stremijo po celi deželi, ker so ena tretjina Nemci, bi bili rešeni plebiscita in vseh, č

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 7 Nedelja — Regina.
 8 Ponedeljek — Rojstvo Marijino.
 9 Torek — Peter Klaver.
 10 Sreda — Nikolaj Tol.
 11 Četrtek — Prot in Hijacint.
 12 Petek — Ime Marijino.
 13 Sobota — Evlogij.

Rev. Kaz. Zakrajšek:

DVANAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIIH.

Ali nam pa vsaka spoved odpušča grehe? Ne! Samo dobro opravljena spoved, t. j. ako jo opravimo tako, kakor zahteva to sam Bog, ki je ta sakrament ustanovil.

1. Kristus Gospod je sam to pojasnil v priliki o izgubljenem sinu. On pravi: "Neki človek ima dva sina. Pa reče mlajši njemu očetu: "Oče, daj mi del premoženja, kateri pripada meni!" In razdeli jima premoženje.

In čez nekoliko dni spravi mlajši sin vse skupaj in odpošuje v daljno deželo; in tam zapravi vse premoženje v razuzdanem življenju. In ko vse potratil, nastane huda lakota po tisti deželi in on začne stradati. In odide in se vdnja nekega meščanu tiste dežele. In ta ga pošlje na svojo pristavo past svinje. In hrepenel je nasititi se z rožiči, ki so jih jedle svinje, pa nihče mu jih ni dal.

Tu gre vase in pravi: "Koliko dninarjev mojega očeta ima preveč kruha, jaz pa tukaj lakote ginem. Vstanem, pojdem k svojemu očetu in mu porečem: 'Grešil sem zoper nebesa in zoper tebe. Nič več nisem vreden, da bi se imenoval tvoj sin; delaj z menoj, kakor s svojim dninarjem.'"

2. V tej zgodbi nam Kristus Gospod pokaže jasno neopameten grešnega človeka, ki radi strasti zapusti svojega dobrega nebeskega Očeta in zapravlja bogastvo milosti in darov božjih, toraj nesrečo človeka v grehu. Pokaže pa tudi jasno, kako se more grešnik vrniti k svojemu Očetu, da dobi odpuščanje, da ga bo zopet sprejel za svojega sina.

Najprej je moral spoznati svoj žalostni stan, kako je neopameten ravnal, obenem pa kako grdo, da je žalil svojega dobrega Očeta in ga zapustil.

Ko je spoznal to dvojico, se mu je vzbudilo kesanje. Žal mu je bilo, da je tako nesposobno ravnal. Bolelo ga je srce radi sebe, da se je pahnul v toliko revščino, še bolj pa, da je dobrega Očeta zapustil in ga žalil.

Iz tega kesanja se je rodil v njegovem srcu trdni sklep: "Vstanem, pojdem k svojemu očetu in mu porečem: Oče, grešil sem zoper tebe in zoper tebe."

Spoznanje svojega greha, kesanje in trdni sklep, sta ga pripeljala do spoznanja svoje nevrednosti, da bi ga oče zopet sprejel za sina. Postal je ponižen. Tako je bil pa pripravljen za svoj greh tudi pokoro delati. Zato je dejal: "Delaj z menoj, kakor s kakim svojim dninarjem."

3. Teh pet strani je torej potrebnih, da jih opravimo, ako hočemo, da bo spoved dobra, da nam bo naklonila milost božjo in odpuščanje grehov. Kdor bi teh pet pogojev ne izpolnil, bi zastojal k spovedi. Grehi bi mu ne bili odpuščeni, temveč zadržani, če bi tudi spovednik mu dal sv. odvezo. V tem slučaju bi namreč ne bil sposoben je sprejeti.

Zato nikar se ne varajmo in ne mislimo, če gremo k spovedi, se površno ali nič ne pripravimo, površno obtožimo grehov, da je s tem že vse narejeno. S takimi spovedmi bi samo sami sebe varali.

Take spovedi opravljajo le prevečkrat zlasti tisti, ki grehe samo enkrat na leto k spovedi, morda radi listka, za družino, morda radi ljudi, morda radi žene ali otrok. Prav nič pa nimajo resne volje se pobožjati, greh opustiti in drugačno življenje začeti. N. pr. pred spovedjo niso hodili k maši ob nedeljah, po spovedi pa tudi nimajo volje, da bodo hodili, ali držali petke. In tako dalje.

K spovedi pojdemo samo in šele takrat, ko smo se trdno odločili se pobožjati, ko spoznamo svoj greh, ga obžalujemo in imamo resno voljo se pobožjati.

Vse drugačne spovedi so pa božjeropne, slabe in nam obojene vest samo z novim božjim ropom. Ako gremo po takih spovedih še k sv. obhajilu, obremenimo svojo ubogo dušo s še večjim zločinom nad božjim usmiljenjem.

Širite "Amer. Slovenca"!

ZDRAVSTVO.

IZ MESTNEGA ZDRAVSTVENEGA ODDELKA

Zdravje šolskega otroka

Šolski dnevi so spet tukaj. Premišljeni starši ne pošljejo svojih otrok v šolo, ako otroci niso popolnoma zdravi, če so prehlajeni, kašljajo, ali se kako drugače ne počutijo dobro, ampak bodo, taki starši v takem slučaju poklicali vselej zdravnika in se ravnali po njegovem ukazu.

Prvi teden šole, je vsak šolski otrok zdravniško preiskani, je li prost vsake bolezni, ali ne. Vsak šolski dan zdravnik pregleda šolske otroke, kateri ne izgledajo zdravi, ali ako so bili del časa odsotni od šole. Ako zdravnik spozna, da je kak otrok prehlajen, ali ako ima katero drugo bolezen, taklega otroka zdravnik pošlje domov. Starši naj takega otroka, ki je poslan domov iz šole, nikar ne pošiljajo nazaj v šolo, predno niso poklicali zdravnika in se ravnali po njegovem nasvetu, ter zdravnik pove, da je otrok zdrav. Starši naj pomnijo, da bolan otrok lahko okuži druge in tako se bolezen, ki je v začetku še prav majhna, kaj lahko razširi na ves razred ali celo na celo šolo. Ako se starši držijo zdravniških nasvetov, bo med otroci veliko manj bolezni in šolski pouk ne bo trpel nobene škode.

Dokler ne bodo vsi otroci, ki posejajo tako imenovane otroške vrtnice (kindergarten) in prve razrede cepljeni proti kozam ali davici, je gotovo da bodo te bolezni razširjene med otroci.

Mestni zdravstveni urad je predlagal vsem družinskim zdravnikom, da nudijo svojo pomoč. Isti mestni zdravstveni urad apelira sedaj na starše naj sedaj oni poskrbijo za svoje otroke in ako še niso proti tem boleznim zavarovani, da jih peljejo k zdravniku. Vse telesne pomanjkljivosti otrok morajo biti zdravniško preiskane. — Otrok, ki je zavarovan proti nalezljivim boleznim in je prost telesnih pomanjkljivosti, je na mestu, da začne svoje učenje, in prosto igra s svojimi sovrstniki, ki so tudi zdravi. — Zdravstveni mestni komisar Dr. A. Kegel, strogo ukazuje staršem, da poslušajo in se ravnajo po zdravniških nasvetih, da tako otroka obvarujejo raznih bolezni. Zane-

SLOVENCEM V CHICAGO

naznanjam, da zopet izvršujem karpentarska dela, barvam hiše znotraj in zunaj, lepim stenski papir in izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela. Prodajam vse vrste barve, varniše, stekla za okna in razno železnino za vse potrebe. Rokajom se najtopleje priporočam.

JOHN KOSMACH
 1804 W. 22nd Street
 Phone Canal 4090
 Chicago, Ill.

VELIKI JESENSKI IZLET V JUGOSLAVIJO

ki ga priredi znani in izkušeni direktor g. LEO ZAKRAJŠEK
 turističnega oddelka Midtown Bank

na ogromnem in slovečem Cunardovem parniku

Aquitania

IZ NEW YORKA v sredo
 (preko Cherbourga) 1. oktobra

opoldne

Vsem, ki nameravajo potovati to jesen v domovino, se nudi izredno ugodna prilika, da se pridružijo tej skupini izletnikov. Zajamčeno je prijetno, brezskrbno in brzo potovanje. — Zasigurajte si mesto takoj.

MIDTOWN BANK

Leo Zakrajšek
 630 Ninth Avenue, New York, N. Y.

JOHN L. MIHELICH CO.

(August Kollander, poslovođa)
 6419 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

CUNARD LINE

25 BROADWAY, NEW YORK
 346 No. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

marjanje otrok ne škodi otrokom samo sedaj, ampak je večkrat osodopno za celo poznejše življenje.

Dr. A. Kegel, zdravstveni mestni komisar dalje posebno naroča staršem, da skrbijo, da imajo njih otroci zdrave zobe. Ako ni kaj prav, naj se nemudoma podajo k zobozdravniku. Dostikrat je v začetku samo malenkost, ki se da hitro in z malimi stroški popraviti brez vsake nevarnosti in škode za otroka, ker s čakanjem poveča otroku ne samo bolečine, ampak otrok je s tem veliko na škodi pri učenju. Starši pazite na svoje otroke, da si dobro izmijajo zobe dvakrat na dan, da se hrana ki ostaja med zobmi ne kisa in razkaja, kar škoduje zobem in želodcu. Ako imajo otroci slabe zobe, delajte jih k zobozdravniku, dokler so še topli dnevi in ne čakati zime.

Mestni zdravstveni urad poroča, da se je od zobozdravnikov samo od meseca januarja do julija pregledalo 140.000 šolskih otrok. Starši zavedajte se dolžnosti ki jih imate do svojih otrok.

Ogenj.

Ogenj je nastal v gospodarskem poslopiju posestnika Josipa Kodriča v Jaloveu. Na pomoč sta prišli dve požarni brambi in sta rešili, kar se je dalo. Kljub vsemu trudu je precejšnja škoda, ker je zgorela ena svinja, precejšnja zaloga sena in več poljedelskega orodja.

RESNICA O PLEBISCIU NA KOROŠKEM

(Nadaljevanje z 3. str.)

Francozi so v pokrajini Saare zahtevali plebiscit po desetih letih, v Banatu se odločevala slovan. imena za nas, neslovanska za Madjarsko. — Naši seveda tega niso znali!

Povrhu razdeljevanje raznih nagrad, dveletna prostost davka. Koroški inostranci pri plebiscitu, vsak deseti je bil volihun in raznašalec, ho-ruck politika, razmetavanje za priditve, celi vlaki izletnikov in se mnogokaj, so neposredno odbijali. Vagoni v Sinci vasi za Celovec!

Iz Ljubljane in Maribora je prihajalo uradništvo na Koroško, — nekateri Koroški so bežali v Ljubljano.

Končno je odbijala nesrečna politika. Drugače orijentirani volivci niso imeli lastnih slovenskih strank in so šli med Nemce; tako so postali slovenski kmetje nemški volivci, ko

bi sicer nikoli ne bili prestopili, enako inteliganca. In delavci kot socijalni demokrati niti z mezinem niso ganili v naš nacionalni pokret. — Po desetih letih bi se radi lepšali in opravičevali, ker se sramujejo.

Taka je resnica o plebiscitu: zavoženo po nevednosti, lahkomiselnosti in potuhnjenosti: Celovčani so se včeraj hlinili kmetom: "Leben wir friedlich mit 'einander', danes so jih zmerjali s "čuši". Po trgovinah so nam dražje prodajali, češ, da imamo boljšo valuto!

Kar se zgodaj ne ukroti, zdivia in zagovedni.

Ako dobro plavaš, pomni burjo.

Ako je kratek dan, dolgo je leto.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

PALACZEV POGREBNIŠKI DOM

Naša postrežba je brezplačna, kar se tiče rabljenja naše mrtvašnice. — Smo na razpolago Chicagi, Ciceri, Berwyn in vsem predmestjem. — Prevažamo umrle osebe iz vseh delov mesta v našo mrtvašnico. — Cene nizke, postrežba točna. — Avtomobili na razpolago za vse slučaje.

FRANK E. PALACZ

Registrovani embalmier

Tel. Canal 1267. Res. Rockwell 4882

1916 W. 22nd St. near Lincoln, CHICAGO, ILL.



Zavod kvalitete in postrežbe od leta 1912.

QUALITY FURNITURE
J. I. Telser
 LOWEST PRICES

Zaloga vse vrste pohištva in Radijev

za gotovino ali na lahke obroke

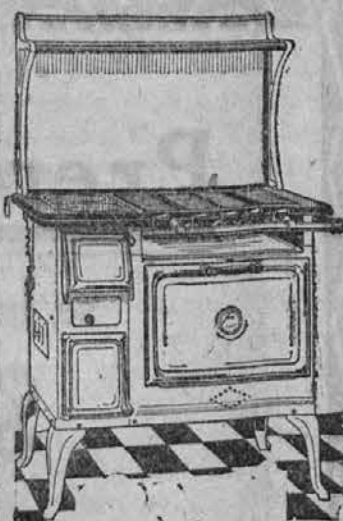
2105-11 WEST 22nd STREET

Telefon Canal 6138

CHICAGO, ILL.

GOVORIMO TUJEZEMSKJE JEZIKE.

Naša trgovina je najstarejša te vrste v naselbini. S pošteno postrežbo in obratom se je naša trgovina razvila, kakor se je. Zadovoljiti v vsakem oziru naše odjemalce, je bil vedno naš glavni cilj, kakor bo tudi v bodoče. Kdorkoli je začel kupovati pri nas — kupuje stalno pri nas, to radi postrežbe, dobrega blaga in radi zmer-nih cen. — Vabimo i Vas!

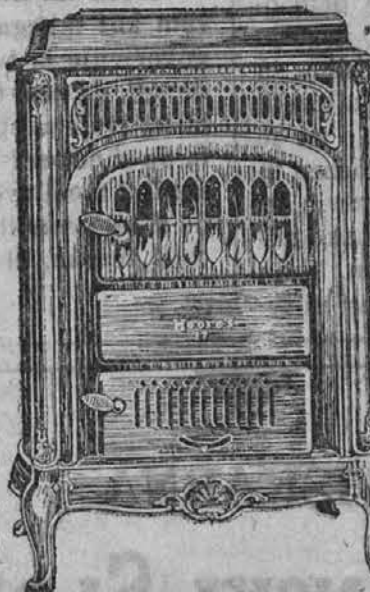


PEČI
 takozvane "BUN-GALOW PORCE-LIRANE PEČI". ki imajo poseben prostor na koncu za kurjavo s premogom, na drugi strani pa s plinom. Prav moderna in praktična peč. Oglejte si jo v naši trgovini. Te peči prodajamo, sedaj za izredno nizke cene. Poslužite se te prilike. Sedaj posebna cena:

\$54.50

SEDAJ

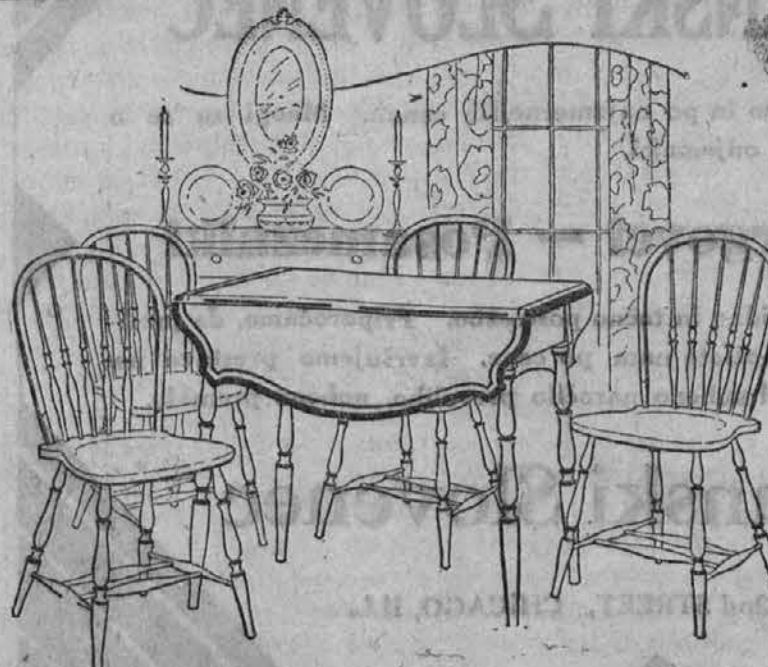
je čas, da mislite na zimo, ki bo kmalu tukaj. Preskrbite si peč, da bo grela vaše stanovanje. — Pri nas najdete veliko zalogo vseh vrst peči, razne barve in cen. — Dovolj, da oložite na peč ki jo želite malo "aro" in peč Vam pošljemo, ko je .bote rabili.



VELIKA IZBIRA

kuhinskega pohištva — miz in stolov. Posebno kuhinjskih miznih sestavo, kakor ga vidite na sliki. Trdno delani po najboljši topoklicni zanesljivi firmi, ki svoje izdelke garantira. Te vrste kuhinjske sestave dobite pri nas, pet komadov od

\$17.95
 NAPREJ.



V SPOMIN

prve obletnice smrti

mojega pokojnega soproga in očeta



JERRY GRADISNIK

ki nas je zapustil 31. avgusta 1929.

Leto dni je že minilo kar počivaš v hladni zemlji. Duh pa tvoj živi med nami, te pozabit ne moremo.

Spavaj mirno v zemlji tuji dragi oče in soproga. V raju svetem, duši tvoji, daj plačilo večni Bog!

Pot življenja, ki ti je bil začrtan —

tu na zemlji, si preстал.

In zato v spominu blagem, trajno bodeš nam ostal!

Ti s cvetjem bomo grob krasili vedno, v trajen ti spomin. Cvetje s solzami kropili, naših srčnih bolečin.

Zalujoci ostali:

Antonija Gradisnik, soproga; Mary, Jerry, John in Anton, otroci.

Milwaukee, Wis., 28. avgusta, 1930.

Samo cent in pol stane "Am. Slovenec" naročnike dnevno. In vendar koliko zanimivosti in koristnega berila najdete v njem za ta cent in pol.

5 dni na oceanu

PREKO CHERBOURGA 6 DNI PREKO BREMENA

Potujte v in iz

JUGOSLAVIJE

na najhitrejših parnikih, kar jih ima.

BREMEN
 in
EUROPA

ali na znanem ekspresnem parniku

COLUMBUS

Za navodila vprašajte svojega lokalnega zastopnika ali

NORTH GERMAN

LLOYD

130 W. Randolph St., Chicago

Chicago

POKLIČITE NAS,

da vas založimo s premogom zdaj, dokler je po najnižjih cenah. — Wm. Suk, prevaževalec, 1943 W. 22nd St., Chicago. Tel. Lawndale 9747.

10x(3233)

ODHOD PARNIKOV

Rokajom, ki so v bližnji bodočnosti namenjeni v stari kraj, se nudijo sledeči parniki:

10. "Aquitania na Cherbourg.
11. "Hamburg na Hamburg.
12. "Ile de France na Havre. (Skupno potovanje)
17. "Europa na Bremen.
12. "Olympic na Cherbourg.
17. "Berengaria na Cherbourg.
19. "Majestic na Cherbourg.
19. "Paris na Havre.
20. "Cleveland na Hamburg.
20. "Saturnia na Trst.
24. "Bremen na Bremen.
3. okt. "Ile de France na Havre.
4. "Europa na Bremen.
8. "Vulcania na Trst.

Za cene kart in druga pojasnila se obrnite na spodnji naslov.

Potniki, ki niso posebno "prijatelji", naj nam pišejo po spisu: "Kako se najceneje potuje v stari kraj".

Vse pošiljke naslovite

LEO ZAKRAJŠEK

- of -

MIDTOWN BANK OF NEW YORK

630—9th Ave., New York, N.Y.

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Kar je Drake pričel pri Gravelinesu, bo Bog dovršil na mnogih drugih krajih in v drugih časih, dokler ne bo Španska tako majhne vrednosti in tako globoko padla kot je Montezumovo cesarstvo.

Tako je s temi velikimi primeri, ki so znani vsemu svetu, tako se je zgodilo tudi v življenju tako ponižnega človeka kot sem jaz, Tom Wingfield. Nebo mi je bilo v resnici usmiljeno, ker mi je dalo toliko časa živeti, da se lahko skesam svojih grehov; toda moji grehi so bili kaznovani in so prišli na mojo glavo, na mene, ki sem vzel iz rok Najvišjega izključno Njegovo pravico do maščevanja. To je pravično, želim objaviti zgodbo svoje življenja, da bi tudi drugi ljudje posneli dober nauk iz nje. Mnogo let sem imel v mislih, kakor sem že povedal, dasi — da govorim resnico — je bilo Njeno veličanstvo naša kraljica, ki je prva vsejala seme. Ampak šele danes, ko sem slišal gotovo resnico o usodi španske armade, šele danes je seme vzklilo; in kdo more reči, ali bo kdaj vzvelo? Ta vest me je namreč čudno dirnila in mi priklicala v spomin mojo mladost, moje čine v ljubezni, vojski in divjih pustolovščinah, v katere sem bil zapleten bojujoč se za sebe, za Guatemoka in za ljudstvo Otomi zoper Špance, doživljalje, ki si jih že dolgo vrsto let nisem bil vzel v misel. V resnici se mi vidi — in ni pri priletnih ljudeh nič redkega — kakor da leži pravo moje življenje v daljni preteklosti in da vse ostalo ni nič drugega kot sanje.

Iz okna sobe, v kateri pišem, vidim na mirno dolino ob reki Waveney. Za reko se razprostira polje, ki ga zlati lakotnik, razvaline gradu in rdeče strehe bungayskega mesta, strnjene okrog stolpa cerkve Sv. Marije. Tam naprej po hribu Stowe so kraljevi gozdi in polje opatije Flixton. Na desni strani na strmem bregu zeleni hrastovje, na levi se razprostira močvirnata pokrajina, po kateri se pase govedo, za menoj pa moji vrtovi z zelenjavo in sadjem, ki se vzdigujejo v terasah po rušavem griču, kateremu so nekdaj rekli grofovski vinograd. Vse to je okrog mene, in vendar se mi v tej uri dozdeva, kakor da vsega tega ne bi bilo. V dolini reke Waveney vidim namreč dolino tenoktitlansko, v obronkih hriba Stowe s snegom pokrita ognjenika Popokattpeel in Iztaktepetl, v zvonikih cerkve v Bungayu in okolici v nebo kipeče piramide, na katerih gore svetli ognji, in v govedu, k se pase po pašnikih, Kortezove konjke, ki drve v boj.

Vse to se mi vrača zopet v spomin; takrat je bilo življenje, vse ostalo je zgolj sen. Iznova se počutim mladega, in ako mi Bog da še toliko časa živeti, hočem napisati zgodbo svoje mladosti, preden me polože na tisto pokopališče tamle in preidem v bajni svet. Že zdavnaj bi jo bil pričel pisati; ampak žena mi je umrla v minulem božiču; ko je bila še živa, sem vedel, da je najboljša, da delo opustim. Da govorim odkrito, z mojo ženo je bilo takole. Ljubila me je, tako mislim, in malo je mož, ki bi bili tako srečni, da bi bili tolikanj ljubljani; v moji preteklosti pa je marsikaj, kar je glodalo to njeno ljubezen in je v njej vzbujalo ljubosumnost do mrtvih, ki ni bila nič manj globoka, ker je bila tako mila in v tako tesni zvezi z odpuščanjem. Neka skrična žalost ji je razjedala srce, dasi ni te-

ga nikdar v misel vzela. Nama se je rodil samo en otrok in ta otrok je umrl še v detinkih letih; vzlic vsem njenim prošnjam in molitvam Bogu ni dopadlo, da bi ji dal še enega; in spominjajoč se besedi kneginje Otomi tudi nisem pričakoval, da bi ga bila dobila. Moja žena je dobro vedela, da sem tam onstran morja imel z drugo ženo otroke, katere sem ljubil, in katere sem moral vedno ljubiti, dasi so bili že davno vsi pomrli; in ta zavest jo je grizla v srce. Da sem nekoč bil mož druge žene, to je lahko odpustila; da mi je pa ta žena rodila otroke, kojih spomin mi je bil še vedno tako drag, tega ni mogla pozabiti, če mi je sploh odpustila, ona, ki je bila brez otrok. Zakaj je bilo tako, ne vem, saj sem samo človek; kdo pač more poznati vse skrivnosti ljubčnega ženskega srca? Ampak tako je bilo. Nekoč sva se celo sporekla radi tega; to je bil najin edini prepir.

Prigodilo se je, ko sva bila komaj dve leti poročena in je bilo najino dete baš pred nekoliko dnevi pokopano na pokopališču naše župnije Ditchingham, da sem imel neko noč jako žive sanje. Sanjalo se mi je, da so moji mrtvi otroci — bili so štirje — prišli k meni, kakor so bili večkrat prišli, ko sem vladal v Mestu smrek nad ljudstvom Otomi; največji je nosil v naročju mojega prvorojenca, dete, ki je umrlo za časa velikega obleganja; govorili so z menoj, mi dajali cvetlice in mi poljubili roko. Gledal sem jih z dopadaje-njem, ker so bili veliki in zali, in sem bil ponosen v svojem srcu; in v mojih sanjah se mi je zdelo, kakor da bi se mi bila velika žalost odvalila z moje duše, kakor bi bili ti moji dragi izgubljeni in zopet najdeni. Oj, katere bednost je tako velika kot bednost, kakoršno nam povzročajo sanje! Vračajo nam naše mrtve, kakor da bi se hotele norčevati iz nas, in nas puste v še večjem gorju, ko minejo?

Sanjal sem dalje, se v spanju pogovarjal s svojimi otroki, jih klical z imeni, ki so mi bila toli draga; naposled sem se zbudil; ni jih bilo več; in v svoji žalosti sem na glas ihtel. Bilo je zgodaj zjutraj in poletno solnce — bilo je že v avgustu — je razlivalo svoje žarke skozi okno; meneč, da žena spi, sem ležal pod vplivom svojih sanj, ječal in šepetaje izgovarjal imena njih, ki jih pač nikoli več ne bom videl. Slučajno pa je bila žena zbujena in slišala je besede, katere sem govoril z mrtvimi v spanju in potem. Nekoliko tega sem govoril v otomijskem jeziku, večji del pa v angleškem; ker pa je žena poznala imena mojih otrok, je uganila pomen vsega. Nenadno je skočila iz postelje in stopila k meni; in v njenih očeh je gorela taka jeza, kakoršne nisem bil videl poprej in je nisem videl izza tedaj; vendar to ni trajalo dolgo, kajti naenkrat so jo zalile solze.

"Kaj pa ti je, žena?" sem vprašal.

"Hudo mi dene," je odgovorila, "da moram kaj takega prenašati in poslušati tako govorjenje iz tvojih ust, mož. Mar ni bilo dovolj, da sem trčila svojo mladost v zvestobi do tvojega spomina, ko so vsi ljudje mislili, da si mrtev? Dasi sam najbolje veš, kako si bil ti meni zvest. Mar sem ti kdaj očitala, da si bil pozabil name in si v daljni deželi poročil žensko, ki je bila divjakinja?"

(Dalje prih.)

PRIJATELJ!

Zakaj so francoske linije najkrajše in najboljše v Severno in Južno Ameriko?

Zato, ker je francosko pristanišče Le Havre najbližje New Yorku in Ljubljani, ker velikiški brzojarniki "Le de France", "Paris" itd. so v hitrosti neprekosljivi in priljubljeni; zato, ker imajo tudi v III. razredu udobne kabine in ker je izborna postrežba, okusna domača hrana in znamenito francosko vino brezplačno pri vsakem obedu.

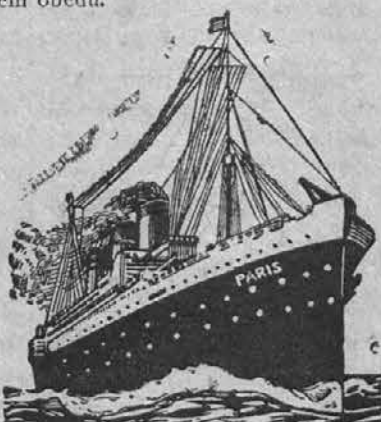
Cie. Gle. Transatlantique

Pojasnila daje brezplačno zastopnik

Ivan Kraker

LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 35

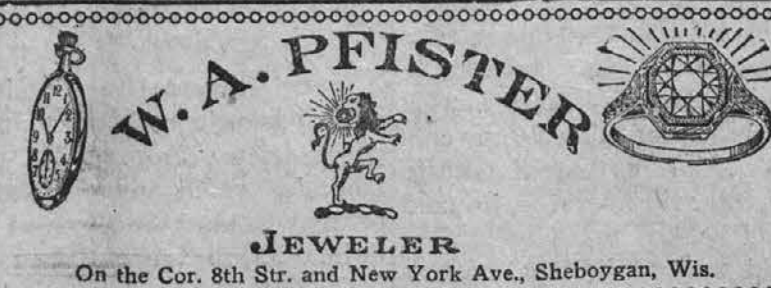


Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakokratno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J — 4080-W.



JEWELER

On the Cor. 8th Str. and New York Ave., Sheboygan, Wis.

Kolar Floral Co.

A. B. KRAMARSIC & J. L. KOLAR

SLOVENIAN FLORISTS

6106 WEST 22nd STREET, CICERO, ILL.

Phone Cicero 1230

MI

izterjavamo račune trvd, posameznikov in korporacij ter imamo pri tem pred očmi, da izvršimo opravilo v obojestransko korist.

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICH.

Podružnice:

HECLA ST. LAURIUM, SIXTH ST. RED JACKET
Premoženje čez \$5,000,000.

Prepričajte

se in pošljite

\$1

na upravo

AMERIKANSKI SLOVENEK

in prejemale bote ta zanimivi list za dobo 2 mesecev. Prepričali se bote, da je Amerikanski Slovenec list, ki prinaša svojim čitateljem zanimive povesti in romane, zanimive vesti iz slov. naselbin, dnevne svetovne dogodke in novice iz vaše rodne grude in da je Amer. Slovenec list, brez katerega res pravi Slovenec v Ameriki biti ne more.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Svoboda mišljenja.

Z izrazom svoboda mišljenja ali svoboda nauka se dela velik humbug. Mišljenje je navezano, če hoče biti pravilno, na neizprosne zakone mišljenja; ako se teh "osvoboditi", neha biti pravilno mišljenje. Prav enako je z naukom iz katerekoli stroke. Vsak pravilen nauk je navezan na resnico, in ni več nauk v pravem pomenu, ako zgreši resnico in postane resnica prost.

Humbug se uganja s svobodo mišljenja ali nauka prav posebno na verskem polju, ker tam resnica ni tako lahko dostopna, kakor n. pr. v matematiki ali fiziki.

Obhajajo štiristoletnico takozvane "reformacije". Golo ime je to, ko se je v resnici "reformiralo" nazaj, kakor jasno kaže vsa razdrapanost med reformiranimi. Slavospevoval pa ne bo manjkalo v vseh krogih, ki so nekako istega duha, dasi morda versko ne spadajo med reformiste. Reformacija naj bi bila osvobodilna duha in spon rimskega jarma, toraj pridobitev svobode mišljenja ali svobode nauka.

Reformacija je segala tudi na naše slovensko ozemlje. — Kot verska novotarija ni zapustila dosti sledov. Imela pa je nekaj posledic bolj prosvetne-ga značaja, in Slovencem prinesla začetek slovstvenega gibanja. Tega dejstva nihče ne bo zanikal, ampak reformacija kot taka je na tem vrlo nedolžna. Nekim reformistom po duhu srodni krogom je zelo malo ali prav nič ni jima za kako versko stran tega gibanja, ampak hvalisajo pa le in slavi-jo, ker pokazujejo pri tej priliki na — svobodo mišljenja, svobodo nauka.

Vrlo slabo je s to svobodo, ki je navezana na resnico, prav v okviru tistih, ki so se baje osvobodili in se jim kadi n. pr. tudi od strani naše Prosvete in vseh svobodomiselncev. Naj bi poizkusili to svobodo pri teh reformistih samih!

Zelo živahno propagandno vprizarjajo vsepovsod tudi na Slovenskem, kakor je časopisje poročalo, adventisti (Seventh-Day-Adventists). Ker so nekako razširjeni po vsem svetu, so imeli "svetovno" konferenco nedavno od tega v mestu San Francisco. Na tej konferenci so izjavili: "Biblijo sprejmemo kot razodeto besedo božjo do ljudi in verujemo, da je povest v knjigi Genesis o dobesednem ustvarjenju v šestih dneh inspirirano besedilo zgodovinskega dogodka."

Naj bi tisti, ki reformacijo, iz katere so prišli tudi adventisti, hvalijo, poizkusili ugovarjati in dokazati, da morda ni tako! Vrlo hudo bi naleteli in vsa svoboda nauka ali mišljenja bi šla v drobne franže. Reformacijo pa nad vse hvalisajo.

V tem slučaju adventisti hočejo zase tudi svobodo resnice, a pri resnici ni svobode, če kdo noče resnico zavreči. Pri poročilu o ustvarjenju sveta bi bilo tako, kakor oni "verujejo", če bi se poročilo tako glasilo. — Resnica pa ni, da bi se tako glasilo, in to resnico so adventisti zavrgli, s tem pa tudi pravilno mišljenje, pravilnost nauka.

Stvar je zadeva prestave. Kdo naj o tem odloči? Od kod imajo adventisti in vsi "reformirani" sploh kako sv. pismo? Komu je bilo izročeno? Tudi pri tem so zavrgli resnico, in vsa svoboda je šla v nič, ker je šla proč resnica.

Med seboj.

Popolnih ljudi res nikjer ni.

Niti med komunisti jih ne sme mo pričakovati. S človeškimi slabostmi in strastmi morajo računati prav vsi. Napaka je v tem, da se n. pr. od nas kristjanov pričakuje brezhibno življenje, in se nam takoj očita, ako ni tako, in napaka je tudi, če n. pr. socialisti blebetajo, da bodo kdaj sami svetniki na zemlji, rdeči seve, in napaka je, če komunisti v Ameriki gledajo na ruske komuniste z nekim svetim spoštovanjem in jih imajo za same svetnike, komunistične seve.

V New Yorku je skupina komunistov, Trotzkijevi privrženci, ki so bili izključeni iz občestva komunistov, pa pravijo zdaj in razglašajo, da oni komunisti, ki so jih izključili, samo blufajo, da "imajo koruptno strankarsko birokracijo".

Trotzky sam je izdal nekako avtobiografijo, lastni življenjske pispis. Tri stopnje so baje. Prva je krščanska stopnja same sebičnosti. Ustijo se, da krščanstvo naravnost vzgaja ljudi k sebičnosti, dela same sebičneže, je gola sebičnost radi robe na "onem svetu". To ko zatrjujejo naši rdeči komunisti, na čelu njim g. Tone Pogorčan. Socialisti hočejo, tako pravijo in se ustijo, sebičnost v človeku in vseh ljudeh zatreti, a to bo šele v bodočnosti mogoče, ker ves socializem tvri vrste je sezidan na bodočnosti. Komunisti pa zatrjujejo, da so vsi človeško sebičnost že zatrti, ker so ji vzeli s svojim naukom podlago. To so tri stopnje. Vsaka ima svoje "vernike".

Trotzky je komunist komunil faut, komunist od pet do glave, da mu niti kak Stalin ne more podati vode v komunizmu. Trotzky bi toraj imel biti kot nekaj bog komunizma brez vsake sence kake sebičnosti. Iz neke ocene njegove avtobiografije pa povzamem, da je po vsej knjigi le jaz, jaz, jaz ... toraj sebičnost in samohvala, da ji ni para. Saj se poznamo.

S KONVENCIJE D.S.D.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

duhovni vodja Joseph Skur, je navajal velike koristi slovenskih podpornih organizacij, zlasti katoliških. Njegovo globoko zamišljene besede so naredile na vse najboljše vtise. Med mašo pa so se postopoma zlasti domači cerkveni pevci, ki so peli latinsko mašo, kaj dovršeno. Pevski zbor imajo dokaj dobre moči, to je pokazal pri tej priliki in zato služijo vse pohvale in priznanje. Res je pri zborih, vajah itd. veliko žrtev in dela. A slovenska pesem, pa bodi to v cerkvi ali drugje, je krona vsake slovenske slavnosti kjerkoli. Zato zaslužijo pevci posebej največjega priznanja, ki se trudijo za povzdigo slovenske pesmi.

Po sv. maši se je podala blagoslov z Najsvetejšim, nato pa so delegacija in gostje odšli v cerkveno dvorano, kjer jih je čakal bogato prirejen banket. O banketu in ostalem delu programa pa bomo brali v prihodnjih številkah.

MLAD NADŠKOF

Vatikan. — Papež Pij je na nadškofijsko mesto v Milwaukee, Wis., ki je bilo izpraznjeno po smrti nadškofa S. G. Messmerja, imenoval S. Stritcha, dosedaj škofa v Toledo, Ohio. Novo imenovanje škof je star šele 43 let in je tako eden najmlajših katoliških nadškofov. V Rimu je dobro poznan, kjer je študiral več let in prejel dva doktorata.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.